Súd:	Okresný súd Humenné
Spisová značka:	18C/148/2009
Identifikačné číslo súdneho spisu:	8309207812
Dátum vydania rozhodnutia:	16. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Marianna Hirková
ECLI:	ECLI:SK:OSHE:2017:8309207812.26

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Mariannou Hirkovou v spore žalobcov 1. M. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. T. X., W. XXX, 2. W. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. T. X., W. XXX, 3. M. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. T. X., W. XXX, 4. Q. R., nar. X.X.XXXX, bytom Y. T. X., W. XXX, právne zast. advokátom JUDr. Radovanom Bilým, Humenné, Kukorelliho 1505/52, proti žalovanému C. K., nar. XX.X.XXXX, bytom G., M. XXXX/X, právne zast. advokátom JUDr. Miroslavom Korchom, Humenné, Kukorelliho 1505/50, za účasti vedľajšieho účastníka KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, Bratislava, IČO: 00 585 441, o náhradu nemajetkovej ujmy, takto

r o z h o d o l :

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi v 1. rade 9.960,- eur, žalobcovi v 2. rade 3.320,- eur, žalobcovi v 3. rade 3.320,- eur a žalobcovi v 4. rade 3.320,- eur v lehote do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobcovia v 1., 2., 3., 4. rade majú nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu proti žalovanému.

o d ô v o d n e n i e :

1.Žalobcovia žalobou podanou na tunajší súd dňa 03.08.2009 sa domáhali, aby súd uložil žalovanému povinnosť uhradiť žalobcovi v 1. rade 9 960,00 eur a žalobcom v 2., 3., 4. rade každému 3 320,00 eur vrátane trov konania.

2. Žalobu odôvodnili tým, že žalovaný dňa XX.XX.XXXX o XX:XX hod. na štátnej ceste v smere od obce R. T. X. do R. viedol osobné motorové vozidlo zn. Audi A6, e.č. G. XXX Z. pod vplyvom alkoholu s hladinou 1,99 promile v krvi v dôsledku čoho sa nevenoval náležite vedeniu motorového vozidla a situácii v premávke a prešiel do protismerného jazdného pruhu, pričom ľavou stranou svojho vozidla narazil do protiidúceho osobného motorového vozidla zn. Škoda Fabia, e.č. R. XXX Z., ktoré viedol N. R., ktorý v dôsledku zrážky utrpel mnohopočetné poranenia, ktorým na mieste nehody podľahol. Týmto protiprávnym konaním žalovaný spôsobil ťažké poranenia aj žalobcom v 1. až 4. rade. Voči žalovanému sa viedlo na Okresnom súde R.É. trestné konanie pod sp. zn. XT/XXX/XXXX, rozsudok v dôsledku odvolania v čase podania žaloby nebol právoplatný. Neb. N. R. bol otcom žalobcu v 1.rade, svokrom žalobkyne v 2.rade a starým rodičom žalobcov v 3. a 4.rade. Medzi žalobcami a nebohým N. R. boli veľmi úzke citové a rodinné vzťahy. Žalobca v 1. rade od svojho narodenia žil v dome s rodičmi, ktorí žili príkladným partnerským životom, riadne sa starali o ďalších súrodencov a domácnosť. Deti vychovávali podľa kresťanskej morálky. Aj z uvedených dôvodov si žalobca v 1. rade už od ranného detstva k otcovi, rovnako ako aj k matke, vybudoval silnú psychickú väzbu, ktorá trvala až do smrti otca, ktorého považoval za vzor správania muža a preto jeho neočakávaná a náhla smrť ho psychicky poznačila. Od malička mu nebohý venoval maximálnu pozornosť, snažil sa mu zabezpečiť po materiálnej, či nemateriálnej stránke všetko, aby bol v živote spokojný a vychovával ho k tomu, aby v tomto duchu raz viedol aj svoju vlastnú rodinu, svoje vlastné deti. Nadštandardné vzťahy s otcom a matkou boli dôvodom toho,

že po založení vlastnej rodiny v roku XXXX zostal bývať v rodičovskom dome. Aj žalobkyňa v 2. rade si nebohého svokra obľúbila vzhľadom na jeho morálne zásady, jeho zdravý pohľad na svet a ochotu vždy pomôcť. Považovala ho za svojho otca a bez ohľadu na to, že nebola jeho pokrvnou príbuznou, vytvorili sa medzi ňou a nebohým úzke citové a rodinné vzťahy, ako medzi dcérou a otcom. Počas celej doby spolužitia s nebohým v rodičovskom dome si vzájomne pomáhali a spoločne sa starali o bývanie a uhrádzali náklady súvisiace s ním, spoločne hospodárili na pozemku pri dome, spoločne nakupovali a pod.. Aj motorové vozidlo v ktorom zomrel bolo v ich spoločnom vlastníctve. Ich vzťahy s nebohým otcom a svokrom sa zintenzívnili po tom, čo sa im postupne narodili deti - žalobcovia v 3. a 4. rade. Nebohý s manželkou im všemocne pomáhali pri ich výchove. Žalobcovia v 3. a 4. rade boli na nebohom priam závislí, milovali ho, nakoľko sa im maximálne venoval, hral sa s nimi, chodil s nimi na výlety a pod., čím si postupne vybudovali silné psychické väzby, ktoré smrťou ich starého otca boli náhle pretrhnuté. Aj keď deti pomerne rýchlo zabúdajú, strata starého otca ich tak poznačila, že aj po troch rokoch od jeho smrti ho pravidelne spomínajú. Smrť starého otca mala za následok, že po 1 a pol. roku zomrela aj ich stará matka, takže úplne stratili právo na riadny rodinný život vo vzťahu k svojím starým rodičom. Protiprávnym konaním žalovaného došlo k mimoriadnemu zásahu do práva žalobcov na ich súkromie, ktoré zahŕňa aj právo na riadny rodinný život. Utrpeli doživotnú ujmu a trvalú traumu, utrpel ich nárok na lásku a normálne príbuzenské vzťahy, čo nie je možno riešiť len morálnou satisfakciou.

3. Žalovaný v písomnom vyjadrení k žalobe uviedol, že s touto nesúhlasí nakoľko ju považuje za neopodstatnenú a nedôvodnú v celom rozsahu. Nárok žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch neuznáva. Všetky náklady žalobcov spojené s materiálnou škodou a škodou spojenou s ublížením na zdraví im uhradil. Samotná skutočnosť o veľmi dobrom rodinnom nažívaní medzi nebohým a žalobcami nezakladá právo na náhradu nemajetkovej ujmy. Žalobcovia bývali v jednom dome s rodičmi a starými rodičmi, ktorí boli dôchodcami, takže potrebovali výpomoc. Možno konštatovať, že žalobcovia s rodičmi žili tak, ako žije prevažná väčšina rodín v dedine. Pri tejto dopravnej nehode vážne zranenia utrpel aj žalovaný, následkom čoho sa podrobil trom operáciám, pričom ďalšia ho čaká. Následkom zranení je na čiastočnom invalidnom dôchodku.

4. V rámci dokazovania súd vypočul žalobcov, svedkov a oboznámil sa s príslušnými listinnými dôkazmi.

5. Žalobca v 1. rade vypovedal tak, že s rodičmi od malička bývali v rodinnom dome v obci Y. T. X.. Otec ho stále viedol k tomu, aby žil normálnym životom a aby bol dobrým človekom. Otcove rady rešpektoval, nakoľko to bol človek, ktorému sa mohol zdôveriť vo všetkých veciach. Na jeho radu nastúpil pracovať do vojenského útvaru, kde pracovali spolu. Keď sa oženil na otcovo požiadanie zostal s manželkou bývať u rodičov v ich dome. Rodičia im od počiatku finančne vypomáhali. Po čase si s rodičmi spoločne kúpili osobné motorové vozidlo. Otec sa veľmi tešil svojím dvom vnukom, ktorých ak bolo potrebné opatroval. Aj v deň smrti mu vyšiel v ústrety tým, že ho pri návrate z dovolenky s rodinou viezol domov z R.. Po nehode sa cítil bezmocný, nakoľko otcovi nemohol pomôcť z vozidla, do príchodu záchranárov a hasičov ho oživoval. Nebohý otec chýba celej rodine. Najmä deti ťažko nesú smrť starého otca. Deti boli svedkami nehody, stále sa na starého otca vypytovali. S rodičmi si navzájom vypomáhali, spolu platili náklady na dom, životný štandard bol lepší. Nebohý im vypomáhal finančne, pomáhal im aj s deťmi. Matka, ktorá v čase smrti manžela bola vážne chorá po roku a pol tak isto zomrela, pričom po jeho smrti sa jej zdravotný stav značne zhoršil.

6. Žalobkyňa v 2. rade vypovedala tak, že jej nebohý svokor bol veľmi dobrý človek, na ktorého sa dalo vo všetkom spoľahnúť. Rodine veľmi pomáhal a pomoc nikdy a nikomu neodmietol. Jeho smrť zasiahla celú rodinu a zmenila jej život. Všetko sa zrútilo z jednej sekundy, ich rodinný život, všetko čo budovali sa zničilo. Chceli si prerobiť dom. Žalovaný si odpyká svoj trest, avšak rodina zo smrti svokra bude mať traumu na celý život, preto je namieste, aby im to nejako odčinil. Aj keď finančne ich strata sa nevyváži, ale rodine to pomôže k ďalšiemu životu.

7. Žalovaný vo výpovedi uviedol, že finančné čiastky, k úhrade ktorých ho zaviazal trestný súd žalobcom už uhradil. Aj keď vie, že finančná kompenzácia im nenahradí to, čo im spôsobil, pokúšal sa s nimi skontaktovať a dohodnúť sa, avšak k tomu nedošlo, pretože s tým nesúhlasil ich právny zástupca. V tom čase mu priatelia sľúbili, že v prípade, ak sa s poškodenými dohodne, poskytnú mu finančnú výpomoc, nakoľko po dopravnej nehode a následnej hospitalizácii aj v jeho živote nastali zmeny. Rozpadla sa mu rodina, skrachovalo jeho podnikanie a zomrel mu otec. Ma veľký problém uživiť vlastnú rodinu.

8. Svedkyňa Ľ. R. - sestra žalobcu v 1. rade vo výpovedi uviedla, že vzťahy bratovej rodiny a nebohého otca boli normálne, teda také, aké v rodinách bývajú. Brat s rodinou býval s rodičmi v ich dome. V prípade potreby si navzájom finančne vypomáhali. Aj motorové vozidlo, ktoré otec v čase nehody riadil, kúpili spoločne. Bratove deti na starom otcovi boli citovo veľmi naviazané a to zrejme z toho dôvodu, že bývali s ním v spoločnom dome. Po otcovej smrti sa jej vzťahy s bratom značne narušili. Brat sa veľmi zmenil. Možno to bolo aj tým, že po smrti otca sa celá rodina musela starať o matku, ktorá bola vážne chorá a vyžadovala sústavnú starostlivosť. Keďže každý zo súrodencov mal vlastnú rodinu, bolo to problematické. Brat si zrejme vyčítal otcovu smrť, keďže k nehode došlo pritom, keď ho otec s rodinou po návrate z dovolenky viezol domov. Možno si myslel, že smrť otca mu vyčíta celá rodina. Približne po 7 mesiacoch od smrti otca, matku zobrala bývať k sebe, pretože nebola spokojná s opaterou, ktorú jej v chorobe poskytoval brat a jeho manželka. Aj napriek tomu, keď brat s rodinou navštívil matku, táto bola veľmi šťastná. Žalovaný po smrti otca sa s ňou a sestrou kontaktoval a chcel im nejakým spôsobom ich ujmu napraviť finančne. Prisľúbil im, že v prípade ak nepodajú na neho žalobu, uhradí im 86.000,- Sk. Doposiaľ im uhradil 2 500,00 eur.

9. Svedkyňa S. Č., ďalšia sestra žalobcu v 1. rade vo výpovedi uviedla, že otcova smrť celej rodine spôsobila obrovskú citovú ujmu. Vzťahy nebohého otca s rodinou boli veľmi dobré. Otec im pomáhal podľa svojich možností. Ak niečo potrebovali, vždy im vyšiel v ústrety, pritom nešlo iba o pomoc materiálnu, ale aj psychickú a vedomostnú. K všetkým deťom pristupoval rovnako. Strata, ktorá nastala jeho smrťou je pre rodinu nevyčísliteľná. Pokiaľ ide o spolužitie brata, jeho rodiny a rodičov, toto boli štandardné. Spoločne žili v dome rodičov, spoločne hospodárili, pričom brat im vypomáhal pri platení inkasa. Otec sa venoval aj vnúčatám, s ktorými hrával futbal a bral ich na výlety, takže boli na neho dosť upäté. Vzťahy brata s ostatnou rodinou sa po nehode zhoršili v dôsledku toho, že si myslel, že ostatná rodina ho viní zo smrti otca. Matka po otcovej smrti sa od brata k nej a sestre odsťahovala preto, že v chorobe potrebovala opateru, čo brat a jeho manželka jej zabezpečiť nemohli, pretože boli zamestnaní. Je pravdou, že aj ona a sestra sú tiež zamestnané, avšak v čase, keď sestra bola v práci sa o matku starala jej suseda a ak matka bývala u nej, tak počas jej neprítomnosti sa o ňu starala svokra. Matkine pobyty u nej a sestry boli krátkodobé, nakoľko väčšinu času strávila v nemocnici. Žalovaný sa s ňou a sestrou po smrti otca kontaktoval a prisľúbil, že im uhradí určitú sumu. Doposiaľ sestre uhradil okolo 2000,- eur.

10. Svedkyňa I. K., suseda sestry žalobcu v 1. rade Ľ. R. uviedla, že táto po smrti otca sa starala o matku, ktorá u nej bývala. Keď bola v práci, tak sa o jej matku starala ona, pretože v dôsledku choroby bola slabá, takže opateru potrebovala. O spolunažívaní rodiny susede matka rozprávala v dobrom. O svojom odsťahovaní od syna sa vyjadrovala tak, že k tomu došlo preto, že syn a jeho manželka sú zamestnaní, preto sa nemal o ňu kto postarať, ale aj preto, že pri pobyte u dcéry v R. mala lepšiu lekársku starostlivosť.

11. Svedok V.. N. Y. vo výpovedi uviedol, že býva v susedstve žalobcov. S nebohým susedom bol veľmi dobrý priateľ. Žalobcove vzťahy a vzťahy jeho rodiny s otcom boli nadštandardné. Spoločne hospodárili, obnovovali rodinný dom a otec im prispel aj na kúpu motorového vozidla. Nebohý sused sa venoval aj svojim vnukom, ktorých ako poľovník bral do lesa na prechádzky.

12. Z rozsudku Okresného súdu R., č. k. XT/XXX/XXXX-XXX zo dňa 27.05.2008 vyplýva, že obžalovaný C. K. bol uznaný vinným preto, že dňa XX.XX.XXXX o XX:XX hod. po štátnej ceste v smere od obce R. T. X. viedol osobné motorové vozidlo zn. Audi A6, e.č. G. XXX Z. rýchlosťou 94 km/hod. pod vplyvom alkoholických nápojov s hladinou 1,99 promile alkoholu v krvi v dôsledku čoho sa nevenoval náležite vedeniu vozidla a situácii v cestnej premávke a s vozidlom prešiel do protismerného jazdného prúdu, kde ľavou prednou stranou vozidla narazil do protiidúceho osobného motorového vozidla zn. Škoda Fabia, e.č. R. XXX Z., ktoré viedol N. R., ktorý v dôsledku zrážky utrpel mnohopočetné poranenia, ktorým na mieste nehody podľahol. Jeho spolujazdci M. R., W. R., I.. M. R. a I.. Q. R. utrpeli taktiež zranenia. Na vozidle zn. Audi, ktorého majiteľom bola leasingová spoločnosť bola spôsobená škoda vo výške 467.000,- Sk a na vozidle zn. Škoda Fabia, ktorej bol majiteľom N. R. bola spôsobená škoda vo výške 193.900,- Sk. Týmto konaním obžalovaný spáchal v jednočinnom súbehu prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, 2 písm. a), ods. 4 Tr. zák., prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1,2 písm. a) Tr. zák. a prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 písm. c) Tr. zák..

13. Krajský súd v C. rozsudkom zo dňa 18.11.2009 sp. zn. XTo/XX/XX, ktorý právoplatnosť nadobudol dňa 18.11.2009 rozsudok Okresného súdu R., ktorý odvolaním napadli okresný prokurátor a

splnomocnenec poškodených rozhodol tak, že zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a o nároku na náhradu škody podľa § 321 ods. 3 písm. d), f) Tr. por. a na základe § 322 ods. 3 Tr. por. obžalovanému C. K. v zmysle § 149 ods. 4 Tr. zák. s použitím § 41 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 2, 3 Tr. zák. zohľadniac poľahčujúce okolnosti uvedené v § 36 písm. j), k), l) Tr. zák. oproti priťažujúcej okolnosti uvedenej v § 37 písm. h) Tr. zák. uložil úhrnný trest odňatia slobody v trvaní štyroch rokov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 61 ods. 2 Tr. zák. uložil obžalovanému trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkých druhov na dobu ôsmich rokov. Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. obžalovanému uložil povinnosť nahradiť poškodeným M. R.Y. škodu v sume 375,85 eur, W. R. škodu vo výške 40,60 eur, Ľ. R., právnej nástupkyni po neb. R. R. škodu vo výške 2 121,09 eur, Sociálnej poisťovni škodu vo výške 112,86 eur a Spoločnej zdravotnej poisťovni škodu v sume 17,73 eur. Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. poškodených M. R., W. R. a Ľ. R. so zvyškami ich nárokov odkázal na občianske súdne konanie. Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. poškodených Q. R., M. R. a I. R. s ich nárokom na náhradu škody odkázal na občianske súdne konanie.

14. Z rodného listu mal súd preukázané, že N. R. , nar. XX.XX.XXXX a jeho manželke R. R. sa dňa XX.XX.XXXX narodil syn M. R.Á..

15.Zo sobášneho listu Matričného úradu v H. T. X. je zrejmé, že M. R., nar. XX.XX.XXXX a W. R., nar. XX.XX.XXXX dňa XX.XX.XXXX uzavreli manželstvo a dohodli sa na spoločnom priezvisku R. - R..

16. Z rodných listov Matričného úradu v R. vyplýva, že M. R. a jeho manželke W. R. sa dňa XX.XX.XXXX narodil syn M. R. a dňa XX.XX.XXXX sa im narodil syn Q. R..

17. Súd dňa 5.5.2011 rozsudkom rozhodol tak, že žalovaného zaviazal, aby žalobcovi v 1. rade M. R. uhradil sumu 3320,- Eur. Žalobu žalobcu v 1.rade v prevyšujúcej časti zamietol a zamietol aj žalobu žalobcov v 2., 3., 4. rade v celom rozsahu.

18. Na odvolanie strán sporu krajský súd uznesením zo dňa 28.11.2013 sp. zn. XCo/XXX/XXXX napadnutý rozsudok tunajšieho súdu zrušil. V odôvodnení uznesenia odvolací súd uviedol, že prvostupňový súd bol nedôsledný ak v rozpore s cieľmi relevantných smerníc únie nekonal s poisťovňou Kooperativa ako vedľajším účastníkom, ktorý musí likvidovať aj náhradu nemajetkovej ujmy.

19. Uznesením zo dňa 26.03.2014 súd pripustil vstup vedľajšieho účastníka KOOPERATIVA poisťovňa a.s. Vienna Insurance Group do tohto konania na strane žalovaného.

20. Rozsudkom zo dňa 14.01.2016 v spojení s opravným uznesením zo dňa 04.03.2016 súd uložil žalovanému povinnosť uhradiť žalobcovi v 1.rade sumu 9960 eur a žalobcom v 2.,3.a 4.rade každému z nich 3320 eur.

21. Na odvolanie žalovaného krajský súd uznesením zo dňa 28.02.2017 sp. zn. XXCo/XXX/XXXX zrušil rozsudok a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie z dôvodu nepreskúmateľnosti.

22. Vedľajší účastník vo vyjadrení zo dňa 04.08.2017 uviedol, že priznanie peňažnej náhrady za zásah do práv na ochranu osobnosti je možné priznať len vo výnimočných situáciách, ak morálne zadosťučinenie sa javí ako nepostačujúce a ak sa zasiahlo do osobnostných práv v extrémnom rozsahu. Aj napriek skutočnosti, že sa smrť nebohého negatívne prejavila v súkromnom živote žalobcov a zasiahla negatívne ich psychický stav, čo sa prejavilo prirodzenou psychickou bolesťou, nezakladá automaticky takýto zásah nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Naviac intenzita takéhoto zásahu nebola v konaní voči žalobcom vôbec preukázaná, keď títo žiadnym spôsobom nepreukázali psychickú ujmu tak zásadného významu, ktorej by prináležala iná forma zadosťučinenia ako nepeňažná. K poukázal na okolnosti tohto konkrétneho prípadu, kedy žalovaný bol v trestnom konaní odsúdený nepodmienečne na trest odňatia slobody v rozsahu 4 rokov, bol mu uložený trest zákazu viesť motorové vozidlá všetkých druhov na dobu ôsmych rokov a taktiež mu bola uložená povinnosť nahradiť poškodeným škodu, tak ako je to uvedené v rozsudku Krajského súdu v C. sp.zn. XTo/XX/XXXX. Pritom judikatúra práve odsúdeniu v trestnom konaní priznáva vysoký satisfakčný účinok pre poškodených. Napriek skutočnosti, že úmrtím osoby došlo k citovej ujme u žalobcov, súd musí pri rozhodovaní vždy skúmať intenzitu takéhoto zásahu. Žalobcovia v konaní tak vysokú intenzitu zásahu do osobnostných práv, ktorá by si vyžadovala priznanie

náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, nepreukázali a už vôbec nepreukázali takú intenzitu zásahu, ktorej by odpovedalo finančné zadosťučinenie vo výške 9.960,- EUR pre žalobcu v 1. rade a 3.320,-Eur pre každého zo žalobcov v 2., 3. a 4. rade.

23. Žalobca v 3.rade vypovedal tak, že starý otec im chýba a chýbať bude stále. Mohol si predstaviť iné detstvo so starým otcom. Starý otec ho priviedol k futbalu. Chodili spolu na poľovačky. Každý deň trávili spolu do istého momentu. Závidí druhým, keď mu hovoria príhody, pretože si predstavuje, čo mohol robiť so starým otcom, keby tu bol.

24. Žalobca v 4.rade vypovedal tak, že so starým otcom mali veľmi dobrý vzťah, chodili spolu na výlety, hrali futbal, na poľovačky, trávil s nimi veľmi veľa času a stále im chýba. Je im za ním smutno.

25. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

26. Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.

27. Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

28. Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

29. Právo na život, súkromie, súkromný a rodinný život sú osobnostné práva každého a zákonom stanovenú ochranu má právo požadovať osoba, ktorej protiprávne konanie inej osoby zasiahlo do nerušeného výkonu týchto osobnostných práv. Na uplatnenie práva na ochranu osobnosti je aktívne legitimovaná vždy tá fyzická osoba, voči osobnosti ktorej neoprávnený zásah smeroval a ktorej mohol ujmu spôsobiť. Nejde teda len o členov rodiny v užšom zmysle slova. Uvedené právo má každý.

30. Spôsob odstránenia následkov zásahu do osobnostných práv bude rozdielny podľa povahy veci, najmä podľa druhu zásahu do práva na ochranu osobnosti a podľa okolností, za ktorých k zásahu došlo. Pri rozhodovaní o náhrade nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka musí mať súd preukázané, že sú tu okolnosti preukazujúce, že v konkrétnom prípade nestačí zadosťučinenie podľa ustanovenia § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka . Zo žaloby je zrejmé, že sa jedná o satisfakčnú žalobu.

31. Zákon ustanovuje súdu povinnosť prihliadnuť pritom na dve hľadiská, a to tak na závažnosť vzniknutej ujmy, ako aj na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo a to ako na strane žalobcu, tak aj na strane žalovaného. Pritom závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy sa posudzuje najmä so zreteľom na jej intenzitu, rozsah ako aj na dĺžku jej trvania. Slovenský právny poriadok nepozná minimálnu ani maximálnu hranicu výšky finančného zadosťučinenia. Výšku peňažného zadosťučinenia súd určuje na základe voľnej úvahy, ktorá však nemôže byť svojvôľou.

32. Súd je v civilnom sporovom konaní viazaný vždy rozhodnutím o tom, že bol spáchaný trestný čin a o tom, kto ho spáchal. V trestnej veci vednej na Okresnom súde R. pod sp. zn. XT/XXX/XXXX vyplynulo, že žalovaný v čase dopravnej nehody bol pod vplyvom alkoholu, čím z nedbanlivosti spôsobil smrť tretej osoby a zároveň aj iným spôsobil ťažkú ujmu na zdraví.

33. Porušením právnych predpisov zo strany žalovaného došlo k tomu, že náhle a nepredvídateľne prišli žalobcovia o blízku osobu. Žalovaný svojim konaním zasiahol do súkromia žalobcov v rozsahu neodstrániteľnom. Ide o zásah, ktorý nemožno žiadnym spôsobom obnoviť a absolútne zamedzil ďalšiemu vytváraniu citových väzieb zomrelého a žalobcov.

34. Jediným možným prostriedkom čiastočného zmiernenia psychickej bolesti a traumy je priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože už nemožno žiadnym spôsobom odčiniť dopady tragickej

udalosti, ku ktorej došlo. V danom prípade došlo k zásahu do osobnostných práv nebohého ako aj jeho rodiny v tej najhoršej možnej intenzite. Trestno-právna ochrana je preto nedostatočná.

35. V danom prípade rodine žalobcov nespochybniteľne vznikla nenapraviteľná ujma -strata otca, svokra a starého otca. Závažným spôsobom, vzhľadom k tomu, že bola spôsobená smrť, teda ujma nenapraviteľná, bolo dotknuté právo žalobcov na ich súkromný a rodinný život, pričom na charakter zásahu je dôvodné domáhať sa zaplatenia náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch.

36. Súd pri určení výšky priznanej nemajetkovej ujmy vychádzal z tých okolností, že smrťou nebohého bola spôsobená trvalá a neodstrániteľná ujma rodiny žalobcov. Vo vzťahu k žalobcovi v 1.rade sa týmto neoprávneným zásahom pretrhla väzba k nebohému ktorá vznikla narodením a trvala počas celého života žalobcu v 1.rade, ktorý so svojim otcom žil v jednej domácnosti od narodenia. Medzi žalobcom v 1.rade a otcom bol blízky citový vzťah, bývali v spoločnej domácnosti, pomáhal mu pri riešení majetkových ale aj citových vzťahov v jeho rodinne. Smrťou otca stratil blízkeho rodinného príslušníka, s ktorým prežil celý život aj potom, čo si založil vlastnú rodinu, ktorý mu pomáhal pri výchove detí a svojimi radami a aj finančne mu pomáhal v živote.

37. To že žalobca v 1.rade mal vlastnú rodinu má vplyv na výšku nemajetkovej ujmy, avšak nie na jej nárok. Blízke citové väzby boli vykonaným dokazovaním preukázané. V prípade ak dôjde k strate rodiča v nízkom veku dieťaťa, súdy priznávajú náhradu nemajetkovej ujmy v oveľa vyššej sume (približne 20 000- 30 000 eur).

38. Náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch patrí aj manželke žalobcu v 1. rade, žalobkyni v 2. rade, ktorá takisto utrpela ujmu smrťou svokra nakoľko s ním bývali v spoločnej domácnosti, vzájomne si pomáhali a starali sa o spoločnú domácnosť.

39. Smrť starého otca citovo postihla aj jeho vnukov žalobcov v 3. a v 4. rade nakoľko ich rodičom výdatne vypomáhal pri ich výchove od ich narodenia. Maximálne sa im venoval, hral sa s nimi, chodil s nimi na prechádzky a neskôr na výlety takže medzi nimi vznikli citové väzby, ktoré boli náhle pretrhnuté jeho smrťou zapríčinenou dopravnou nehodou, ktorú spôsobil žalovaný.

40. V prejednávanej veci bolo z vykonaného dokazovania preukázané, že išlo o usporiadanú rodinu, aj starý otec v rodine plnil určitú sociálnu úlohu. Vzhľadom na smrť nebohého už v pôvodnej rodine túto úlohu nemôže plniť. Všetko čo žalobcovia prežívali počas života nebohého, sa razom stratilo v deň dopravnej nehody.

41. Súd nepochybuje, že aj žalovanému sa po nehode zmenil život neželateľným smerom. Faktom však zostáva, že nehodu spôsobil pod vplyvom návykovej látky. Súd nepovažoval za dostatočnú satisfakciu odsúdenie a vykonanie trestu žalovaným, pre žalobcov, a to vzhľadom na závažnosť ujmy (smrť) a okolnosti, za ktorých k nej došlo (žalovaný v čase nehody viedol vozidlo pod vplyvom návykovej látky). Vzhľadom na uvedené, súd dospel k záveru, že v rodine žalobcov došlo k nenapraviteľnej ujme, ktorú možno len zmierniť priznaním peňažnej satisfakcie za túto ujmu.

42. Pokiaľ ide o okolnosti, ktoré uviedol krajský súd v zrušujúcom uznesení zo dňa 28.02.2017, ktoré je potrebné skúmať na strane poškodených, a to konkrétne intenzita vzťahu žalobcov so zomrelým, žalobcovia so zomrelým bývali v jednej domácnosti, teda boli s ním v každodennom kontakte, ďalej príbuzenský vzťah medzi nimi, ten je zohľadnený v priznanej výške, keď pri vzťahu medzi inými osobami a v prípade straty rodiča maloletého dieťa sú v rámci náhrady nemajetkovej ujmy priznávané vyššie sumy, a to, že zomrelý finančne pomáhal žalobcom bolo taktiež preukázané vykonaným dokazovaním.

43. Po zhodnotení všetkých okolností prejednávanej veci súd dospel k záveru, že žalobcom patrí nemajetková ujma vo výške tak ako si ju uplatnili v podanej žalobe.

44. Žalobcovia mali v predmetnom konaní plný úspech, a preto im súd priznal náhradu trov konania v celom rozsahu proti žalovanému, ktorý úspech nemal podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

45. O výške trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením (§262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v predchádzajúcom odseku, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.